

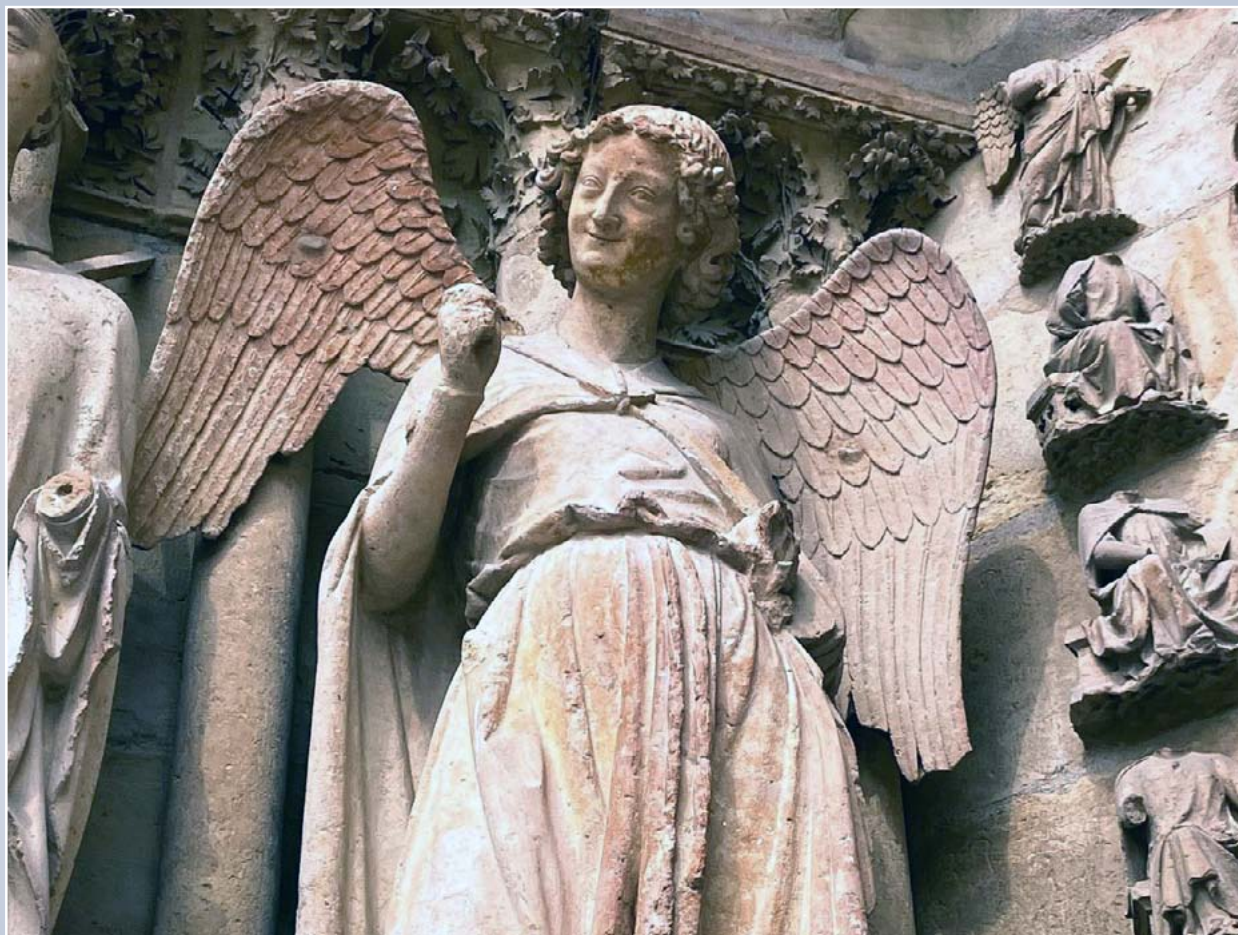
¡HOLA!

nr. 186
januari 2026

IN DEZE ¡HOLA!

't Genootschap	3
Spiritualiteit	18
Vlaanderen, Europa, el mundo	
Langs de pelgrimswegen	20
Pelgrimsnieuws	23
Kort	25
Op weg	25
Pas verschenen	26
In de kijker	27
Media, erfgoed, tentoonstellingen	28
Blogs en zoekertjes	33
Uitsmijter	35

Foto van de maand ►

Hilde Tops

Deze glimlachende engel tref je aan op de kathedraal van Reims. De engel draagt een hele geschiedenis mee. Begin WO I werd hij zelfs onthoofd. Op weg naar Compostela moedigt de engel voorbijtrekkende pelgrims al eeuwen aan. En voor ons klinkt het vandaag: 'Met zo'n engel aan je zij, wordt 2026 vrij en blij.'

Zaterdag 10 januari: Jakobscafé met nieuwjaarsdrink in Lombardsijde

Zaterdag 24 januari: Infodag voor kandidaat-pelgrims in Genk

Vrijdag 30 januari: Pelgrimstreffen met film The North in Turnhout

Zaterdag 7 februari: Infodag voor kandidaat-pelgrims in Leuven

Vrijdag 20 februari: Jakobscafé in Brussel

Zaterdag 28 februari: Inspiratiedag voor hospitaleros in Mechelen

Zaterdag 28 februari en zondag 1 maart: Fiets- en Wandelbeurs in Gent

Vrijdag 13 maart: Theatervoorstelling PELGRIM in Antwerpen

Zaterdag 14 maart: Algemene vergadering in Mechelen

Zaterdag 14 maart: Zesde etappe Via Limburgica vanuit Oreye

Vrijdag 20 maart: Pelgrimstreffen De Ware Jakob in Vorselaar

Zaterdag 21 maart: Dag van de Pelgrim/Pelgrimszegen in Mechelen

Zaterdag 29 maart: Wandelen op de Via Lovaniensis in Mechelen of Leuven

Redactie:
Willy Bertiau

Werken mee aan dit nummer:

Peter Aldelhof, Richard Asselberghs, Jos Belmans, Chris Brické, Nico Bringmans, Ria Bruggen, Luc Caen, Etienne Claes, Geert Depourcq, Johan De Ridder, Karel De Vriendt, Marc Frederickx, Emmanuel Fuentebella, Herman Henskens, Marc Houben, Marijke Janssens, André Keupers, Jan Lowagie, Claudine Lybaert, Anne Mariën, Karel Mentens, Tine Spruyt, Chris Strybos, Lieve Swinnen, Marnix Tack, Robert Timmermans, Hilde Tops, Dees Van Caeyzeele, Riet Van Cleuvenbergen, Ilona Van Hilst, Jef Van Lint, Ludo Van Lint, Heidi Verbruggen, Wim Verreydt, Percy Zagers

Vormgeving:

Marc Peeters,
PARCM - 0471 54 23 84 - parcmm@gmail.com

Verantwoordelijke uitgever:

Marijke Janssens, voorzitter Vlaams Genootschap van Santiago de Compostela,
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

XUNTA
DE GALICIA

Xacobeo

Beste leden, vrijwilligers en vrienden van het Vlaams Compostelagenootschap,

Deze eerste negen maanden als voorzitter hebben mij vooral getoond hoe sterk ons genootschap leeft. De verhalen van onderweg, de gastvrijheid, de bereidheid om elkaar te ondersteunen, het zijn stuk voor stuk pijlers waarop ons genootschap rust.

Ik wens u voor 2026 een jaar vol nieuwe wegen, frisse inspiratie en momenten die – net als op de camino – onverwacht raken en verbinden.

Laten we samen blijven bouwen aan een warm pelgrimsnetwerk waarin iedereen zijn eigen ritme mag volgen.

Een warme pelgrimsgroet,

Marijke Janssens

Voorzitter Vlaams Compostelagenootschap

Marijke Hendrix

Algemene vergadering 2026

De algemene vergadering van het Vlaams Compostelagenootschap gaat op zaterdag 14 maart door in het Congrescentrum Groot Seminarie Mechelen, Frederik de Merodestraat 18 in Mechelen. Aanvang om 10 uur. Enkel effectieve leden kunnen deelnemen aan de vergadering. Ter voorbereiding ontvangen alle effectieve leden alle noodzakelijke documenten en een inschrijvingsformulier.

NIEUWS VAN HET GENOOTSCHAP

Infopunt in Mechelen

De eindejaarsfeesten van 2025 zijn volop bezig en we zitten midden in de winter, op weg naar januari 2026. De dagen beginnen dan stilletjes langer te worden. In januari zal het Infopunt alle zaterdagen open zijn, dus op 3, 10, 17, 24 en 31 januari van 10 tot 16 uur.

Voor een bezoek aan het Infopunt, in de voor- of namiddag, is een afspraak noodzakelijk. Dat kan via de website ([klik hier](#)). Immers, wanneer er geen afspraken gemaakt zijn voor een bepaalde zaterdag, laten we de vrijwilligers niet onnodig naar Mechelen reizen en blijft het Infopunt die zaterdag dicht. Zonder een gemaakte afspraak riskeer je dus voor een gesloten deur te staan.

Dat maakt dat veranderingen op het laatste ogenblik steeds mogelijk zijn. Voor alle recente informatie over de situatie op het Infopunt kan je steeds terecht op onze website ([klik hier](#)).

Er zullen drie informanten met stap- en fietservaring aanwezig zijn. De plaats van afspraak is het Congrescentrum Groot Seminarie Mechelen (CGSM), Frederik de Merodestraat, 18 in Mechelen.

Volgende vrijwilligers zijn voorzien:

zaterdag 3 januari 2026: Marc Frederickx, Luc Holsters, Jacques Tack en José Maes

zaterdag 10 januari 2026: Andrea Grootaers, Martine Maes, Peter Aldelhof en *Elwyn Moerenhout*,

zaterdag 17 januari 2026: Lieven Stuyver, Jelle Nuyts, Gary Michiels en *Inge Peeraer*

zaterdag 24 januari 2026: Rita Lootens, Natalie Vereycken, Emiel De Smedt, Bert Surmont en *Jan Onsia*

zaterdag 31 januari 2026: Gary Michiels, Chris Briké, Patrick Goossens en *Jos Belmans*.

De schuingedrukte namen verwijzen naar de mensen met *fietsexpertise*.

Info vrijwilligers:

Info over de vrijwilligers van het Infopunt in Mechelen en hun camino-expertise vind je op onze website ([klik hier](#)). Op die pagina staan onderaan bij elke infopunter – klik even op een naam – zijn/haar ervaringsgegevens. Bovendien is er boven de tabel een zoekfunctie voorzien om een infopunter te vinden met ervaring met een bepaalde pelgrimsweg.

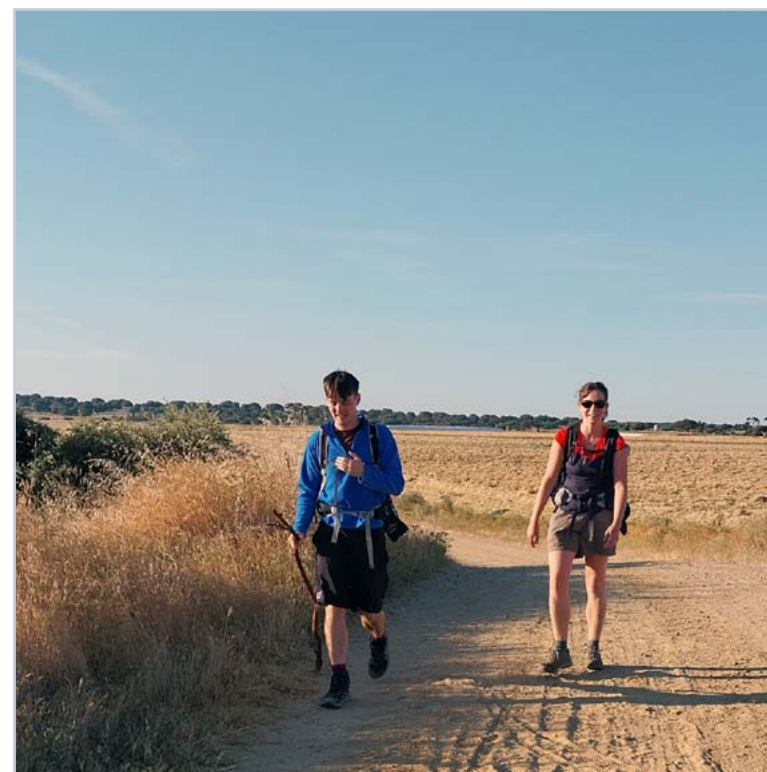
Info vragen over de camino's? Op de website eindigt het lijstje met de ervaring van de medewerkers altijd met zijn/haar e-mailadres. Een enkele keer staat er ook een telefoonnummer. Je kan dus ook gewoon vragen stellen door een mailtje te sturen.

Heb je nog vragen voor het Infopunt, mail dan naar: infopunt@compostelagenootschap.be.

Of wil je zelf je ervaring als pelgrim delen, lees daar dan meer over in het item Werkgroep Infopunt of mail naar het bovengenoemd e-mailadres.

Emmanuel Fuentebella

Dees Van Caeyzele

WERKGROEP HOSPITALEROWERKING

Mechelen, zaterdag 28 februari

Inspiratiedag voor kandidaat-hospitaleros

De werkgroep Hospitalerowerking organiseert op zaterdag 28 februari een inspiratiedag voor kandidaten die graag een pelgrimsherberg in Frankrijk of Spanje willen openhouden. Aanvang: 9.30 uur. De dag gaat door in het Congrescentrum Groot Seminarie Mechelen, Frederik de Merodestraat 18 in Mechelen.

Op deze inspiratiedag voor kandidaat-hospitaliers (Frankrijk) of -hospitaleros (Spanje) is het de bedoeling om een beter inzicht te geven in wat die functie inhoudt.

Wil je graag deze taak opnemen? Wat is hiervoor je motivatie? Wat wordt er van jou verwacht? Er wordt ook nagegaan in welke auberges in Frankrijk of albergues in Spanje je terecht kan.

Als je nog aarzelt is dit de ideale gelegenheid om een antwoord te krijgen op al je vragen.

Jef Van Lint

Programma

09.30 uur: Onthaal met koffie of thee

10.00 uur: Welkom. Overzicht van het programma, voorstelling van de werkgroep Hospitalerowerking

10.15 uur: Korte voorstelling van de deelnemers: verwachtingen, beweegredenen, spiritualiteit

10.30 uur: Aandachtspunten voor de hospitalero/hospitalera

11.00 uur: Vijf concrete situaties of cases: hoe zou je reageren?

12.30 uur: Zelf meegebrachte picknick

13.15 uur: Ervaren hospitaleros vertellen: een dag van de hospitalero/hospitalera in de herberg in Los Arcos, Le Puy-en-Velay, Vézelay, Spanje (Hospitaleros Voluntarios)

14.45 uur: Overzicht van pelgrimsherbergen in Frankrijk (kaart). Hoe je kandidaat stellen?

15.00 uur: Rondvraag – evaluatie

16.00 uur: Einde

De deelname is kosteloos. Enkel leden kunnen deelnemen, dus om in te schrijven moet je eerst inloggen. Om organisatorische redenen is het aantal deelnemers beperkt tot 30. Schrijf je snel online in [via deze link](#) tot en met vrijdag 20 februari 2026. Vergeet niet je eigen picknick mee te brengen!

Nog vragen? Stuur een e-mail naar hospitalerowerking@compostelagenootschap.be.

Heb je hulp nodig bij het inschrijven, download dan deze [leidraad](#).

WERKGROEP PELGRIMSPADEN EN ONDERDAK

Vacature: Projectleider voor de werkgroep Pelgrimspaden en Onderdak

Opdracht:

- Samen met het bestuur de werking rond de pelgrimspaden coördineren.
- Aansturen van de verantwoordelijken voor de Via's.
- Updaten van de routes, aanpassingen aan kaarten, teksten ... op de website en in de pelgrimsgidsen.

Gevraagd:

- Enige ervaring met pelgrimeren; kennis van de noden van een pelgrim.
- Kennis van basissoftware, bereidheid om zich in te werken in specifieke applicaties.

De werkzaamheden kunnen meestal van thuis (digitaal) worden uitgevoerd; occasioneel reële vergaderingen.
Voor meer informatie en kandidatuur: voorzitter@compostelagenootschap.be

Jef Van Lint

WERKGROEP PELGRIMSKOOR ADALARD VAN AUBRAC

Zin en tijd om mee te zingen met het pelgrimskoor?

Welkom op het instapmoment op zaterdagvoormiddag 28 februari 2026. In de loop van het jaar toonden verschillende leden van het Genootschap interesse om aan te sluiten bij het pelgrimskoor. Om de instap voor nieuwe leden te vergemakkelijken, hebben we besloten om per jaar een instapmoment te organiseren, nl. in het begin van het jaar. Voor 2026 valt dat op zaterdag 28 februari.

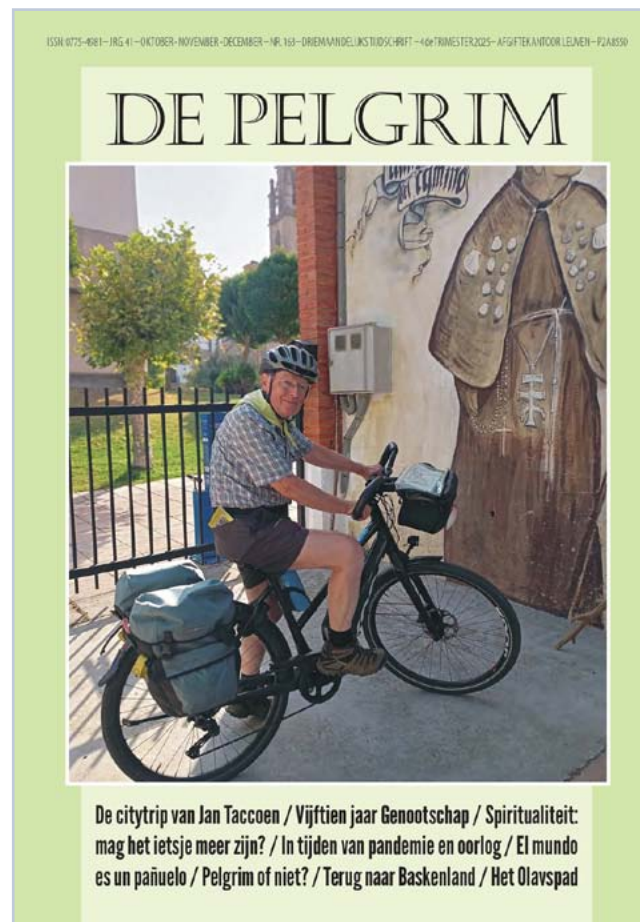
Op zaterdagvoormiddag 28 februari zal Johan De Ridder, dirigent, een aparte repetitie voor nieuwe koorleden organiseren (indien er meer dan vijf nieuwe koorleden zijn). In de namiddag sluit het volledige pelgrimskoor aan en repeteren we voor de pelgrimszegen van zaterdag 21 maart in Mechelen. Locatie repetitie: Sint-Barbaracollege, Savaanstraat 33, Gent.

Heb je enige koorervaring (gezien het beperkt aantal repetities per jaar) en heb je zin en tijd om ons koor te versterken? Stuur dan uiterlijk tegen 15 december 2025 een mail met je gegevens en welke koorstem (sopraan, alt, tenor, bas) je zingt naar josse.bellens@telenet.be. Bij Josse kan je ook terecht als je een vraag hebt of meer info wilt hebben.

Walter Geniets

▲ Optreden van het koor tijdens de Sint-Jakobsviering op 25 juli in Gent.

Jouw verhaal in De Pelgrim

Heb je onderweg naar Santiago iets meegemaakt dat je graag wil delen met onze leden? Heb je onlangs een stuk camino verkend dat nog weinig bekend is en beslist de moeite waard is? Of heb je onderweg een dagboek bijgehouden waaruit je graag een stukje wil publiceren?

Met de redactie van De Pelgrim zijn we steeds op zoek naar boeiende verhalen en onverwachte invalshoeken voor thema's in verband met Santiago en het pelgrimeren in het algemeen.

Stuur ons je voorstel : depelgrim.redactie@compostela.be

AFDELING BRUGGE-KUST

Lombardsijde, zaterdag 10 januari Jakobscafé met nieuwjaarsdrink

De afdeling Brugge-Kust organiseert op zaterdag 10 januari een Jakobscafé met nieuwjaarsdrink in het restaurant op Camping De Lombarde, Elisabethlaan 4 in Lombardsijde (Middelkerke). Aanvang om 16 uur; einde rond 21 uur.

Na het succes van vorig jaar verwacht het bestuur van de afdeling alle geïnteresseerden voor een gezellig samenzijn. We heffen het glas en wensen elkaar het allerbeste toe voor het nieuwe jaar.

Het is een mooie gelegenheid om ...

samen iets te drinken;

te vertellen over onze Compostelabelevenissen;

te luisteren naar de verhalen van pelgrims die vroeger op stap waren;

ons te laten inspireren door fotoalbums van andere pelgrims;

plannen te smeden voor mensen die op stap willen gaan;

...

We bieden gratis een kleine snack en een drankje aan om Nieuwjaar te vieren. Verder verbruik dien je zelf te betalen. Omdat we vooraf willen weten hoeveel snacks we achter de hand moeten houden, vragen we om [in te schrijven via de website](#). Dat kan tot en met maandag 5 januari 2026.

Contacteer voor extra informatie marnix.tack@compostelagenootschap.be van afdeling Brugge-Kust.

AFDELING LIMBURG, VLAAMS COMPOSTELAGENOOTSCHAP

Genk, zaterdag 24 januari

Infodag voor kandidaat-pelgrims in Genk

De afdeling Limburg en het Vlaams Compostelagenootschap organiseren op zaterdag 24 januari een Infodag voor kandidaat-pelgrims in het stadhuis van Genk, Stadsplein 1.

▲ Of zijn het juist de stilte en de eenzaamheid waaraan we behoefte hebben, die voor ons het pad effenen voor de weg naar binnen, dichter bij onszelf?

PROGRAMMA

10.00 uur: een warm onthaal en registratie;

10.15 uur: verwelcoming en verloop van de dag.

Het Vlaams Compostelagenootschap helpt je naar een betere weg!

10.45 uur: pelgrimswegen voor stappers

11.15 uur: pelgrimswegen voor fietsers

11.30 uur: gebruik van de website met focus op de voorbereiding van je tocht

12.00 uur: de afdeling stelt zich voor

12.15 uur: lunch met meegebrachte picknick.

Drank en verse soep ter plaatse te verkrijgen

Na de lunch, aparte sessies voor stappers en fietsers.

Stappers

13.00 uur: een ervaren pelgrim vertelt

13.30 uur: de tocht in de praktijk.

Specifieke informatie voor voorbereiding, rugzak, schoenen, documenten ...

Fietsers

13.00 uur: een ervaren pelgrim vertelt

13.30 uur: interactieve uitleg, specifiek gericht op fietsers

14.30 uur: stappers sluiten aan bij een thematafel volgens eigen keuze

16.00 uur: zowel voor stappers als fietsers: een gpx-bestand gebruiken om langs een pelgrimsweg te stappen of te fietsen

Opgedeeld in twee groepen:

Gebruik van de app Organic Maps om een gpx-bestand op je smartphone te zetten en te gebruiken

Opladen naar en gebruik van een gpx-bestand op een gps-toestel

17.00 uur: afronding

Onze ledendienst en pelgrimswinkel zijn uiteraard ook aanwezig.

Alle nodige gidsen kun je ter plaatse kopen of online in onze [pelgrimswinkel](#).

[Schrijf je online](#) in tot en met dinsdag 20 januari en stort 5 euro. Je ontvangt na je betaling hiervan een bevestiging.

▲ Zijn het de prachtige kathedralen die ons lokken?

Foto's: Nico Bringmans

AFDELING KEMPEN

Turnhout, vrijdag 30 januari

Pelgrimstreffen 'De Ware Jakob'. Met film *The North*

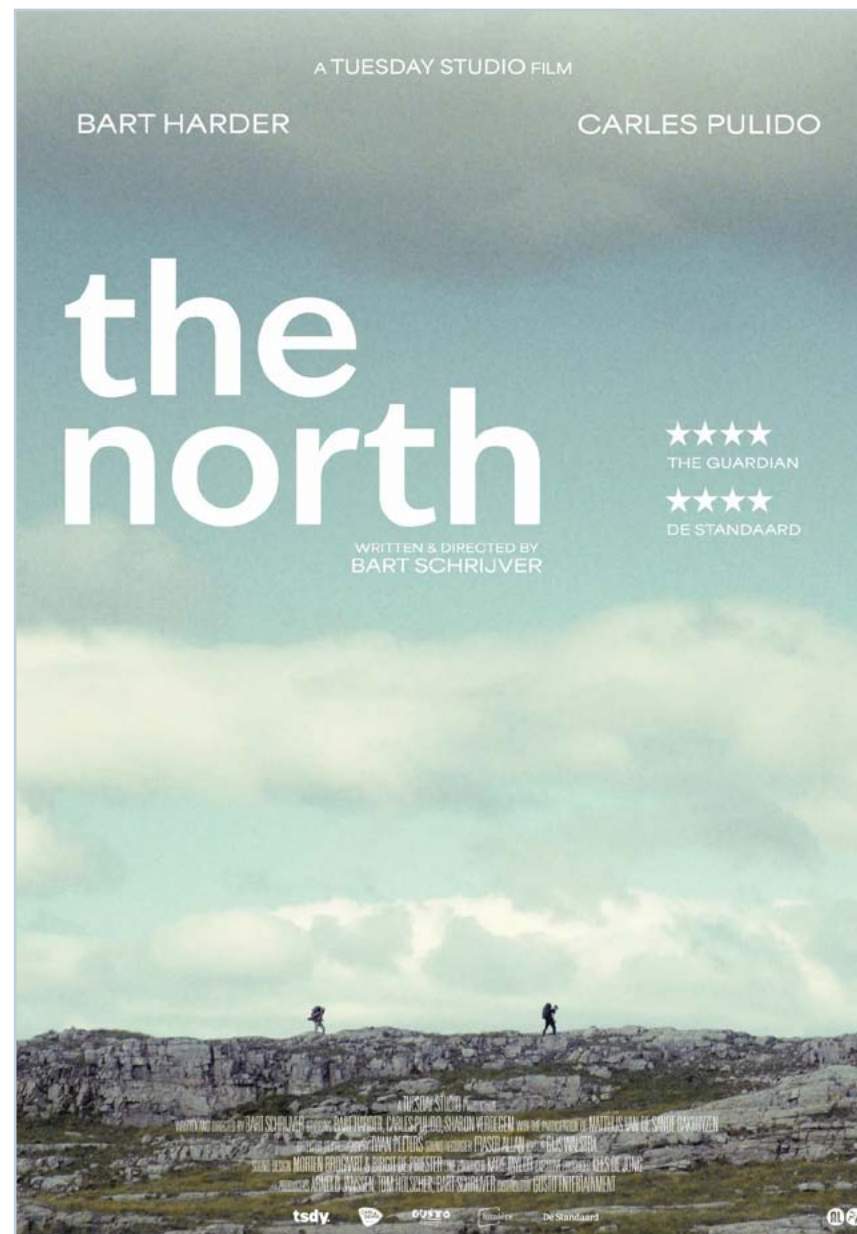
In de Hogeschool Thomas More – Campus Blairon 800, Lokerenstraat 110 in Turnhout organiseert de afdeling Kempen een Pelgrimstreffen 'De Ware Jakob', met voorstelling van de film 'The North'. Vanaf 19.00 uur ontvangst en inleiding op de film. Om 19.30 uur start de voorstelling. Na de voorstelling is er kans om gezellig na te praten bij een glaasje.

The North is geregisseerd door Bart Schrijver, die begon met animatiefilms tijdens zijn studie architectuur en zich later ontwikkelde tot live-action regisseur. Samen met Arnold Janssen en Tom Hölscher richtte hij Tuesday Studio op, waar ze nieuwe vormen van financiering, productie en distributie verkennen. In 2022 bracht Bart zijn eerste speelfilm uit, *Human Nature*, gebaseerd op zijn 700 kilometer lange trektocht door Arctisch Noorwegen.

Zijn passie voor natuur en filmen komt in *The North* opnieuw volledig samen. Schrijver gelooft dat er maar één manier is om een film over wandelen te maken: je moet het grootste deel van de route zelf lopen. Hij wilde dat de crew echt zou ervaren hoe het is om in de natuur te zijn. Daarom werkte hij met een zo klein mogelijke crew van zes mensen: twee acteurs, een geluidsman, een cameraman, een documentairemaker en hijzelf.

Het filmen was een flinke uitdaging, omdat de natuur onvoorspelbaar is en er in alle weersomstandigheden werd opgenomen. Elke dag opnieuw werd het scenario aangepast aan de actuele omstandigheden.

De hoofdrollen worden gespeeld door de Nederlandse acteur Bart Harder (*Slag om de Schelde*, *Mocro Maffia*) en de Spaanse acteur Carles Pulido. Het adembenemende landschap van de Schotse Hooglanden is vastgelegd door cameraman Twan Peeters, die eerder ook met Bart samenwerkte aan *Human Nature*.

AFDELING LEUVEN-MECHELEN, VLAAMS COMPOSTELAGENOOTSCHAP

Leuven, zaterdag 7 februari

Infodag voor kandidaat-pelgrims in Leuven

De afdeling Leuven-Mechelen en het Vlaams Compostelagenootschap organiseren op zaterdag 7 februari een infodag voor kandidaat-pelgrims in het Don Bosco Centrum, Ortolanenstraat 6 in Kessel-Lo (Leuven).

▲ *Pelgrimspoëzie ergens langs de Camino Francés. "Peregrino, ¿Quién te llama?" "Pilgrim, wie roept je?"*

PROGRAMMA

Vanaf 10.00 uur: een warm onthaal en registratie;

10.15 uur: verwelcoming en verloop van de dag.

Het Vlaams Compostelagenootschap helpt je naar een betere weg!

10.45 uur: pelgrimswegen voor stappers

11.15 uur: pelgrimswegen voor fietsers

11.30 uur: gebruik van de website met focus op de voorbereiding van je tocht

12.00 uur: de afdeling stelt zich voor

12.15 uur: lunch met meegebrachte picknick.

Drank ter plaatse te verkrijgen

Na de lunch, aparte sessies voor stappers en fietsers.

Stappers

13.00 uur: een ervaren pelgrim vertelt

13.30 uur: de tocht in de praktijk.

Specifieke informatie voor voorbereiding, rugzak, schoenen, documenten ...

Fietsers

13.00 uur: een ervaren pelgrim vertelt

13.30 uur: interactieve uitleg, specifiek gericht op fietsers

14.30 uur: stappers sluiten aan bij een thematafel volgens eigen keuze

16.00 uur: zowel voor stappers als fietsers: een gpx-bestand gebruiken om langs een pelgrimsweg te stappen of te fietsen

Opgedeeld in twee groepen:

Gebruik van de app Organic Maps om een gpx-bestand op je smartphone te zetten en te gebruiken

Opladen naar en gebruik van een gpx-bestand op een gps-toestel

17.00 uur: afronding

Onze ledendienst en pelgrimswinkel zijn uiteraard ook aanwezig.

Alle nodige gidsen kun je ter plaatse kopen of online in onze [pelgrimswinkel](#).

[Schrijf je online in](#) tot en met dinsdag 3 februari. en stort 5 euro. Je ontvangt na je betaling hiervan een bevestiging.

▲ *Misschien is het wel de sportieve uitdaging waarnaar we op zoek zijn?*

Foto's: Nico Bringmans

AFDELING ZENNE-DENDER

Brussel, vrijdag 20 februari Jakobscafé in hartje Brussel

De afdeling Zenne-Dender organiseert op vrijdag 20 februari vanaf 19.00 uur in café Le Roi des Belges, Jules Van Praetstraat 35 in Brussel een Jakobscafé.

De opzet van een Jakobscafé is eenvoudig: we willen pelgrims en pelgrims in spe, in reguliere cafés, de mogelijkheid bieden om elkaar te ontmoeten, ervaringen over pelgrimeren uit te wisselen, vragen aan elkaar te stellen, advies in te winnen of zomaar herinneringen over voorbij stap- en of fietstochten naar Santiago of andere bedevaartsoorden op te halen. Dit alles in een gemoedelijke sfeer onder het genot van een drankje. Tijdens zo'n avond blijft het café ook toegankelijk voor andere stamgasten.

Kortom, zo'n Jakobscafé heeft zowel voor de ervaren pelgrim als de pelgrim in spe iets te bieden. Laagdrempelig en ongedwongen.

'Laagdrempelig', want je hoeft niet in te schrijven en evenmin vanaf het begin tot het einde te blijven. Gewoon even binnenlopen en de sfeer proeven of vanaf het aanvangsuur (19.00 uur) tot het eind (22.30 uur) blijven, het kan allemaal.

'Ongedwongen', want je kunt komen gewoon om te luisteren of om je ervaringen te delen, of om te proberen een antwoord te krijgen van ervaren pelgrims op vragen die je als toekomstige pelgrim graag wil beantwoord zien. Iedereen, lid of niet-lid, is van harte welkom!

Heb je extra inlichtingen nodig, mail dan naar afdelingzennedender@compostelagenootschap.be.

Café '[Le Roi des Belges](#)' ligt op minder dan 200 m van metrostation 'Beurs'. Met het openbaar vervoer komen is dus de makkelijkste optie. [Klik hier](#) voor meer details.

Dees Van Caeyzele

Gent, zaterdag 28 februari en zondag 1 maart

Fiets- en Wandelbeurs

De Fiets- en Wandelbeurs staat weer voor de deur.

Op 28 februari en 1 maart verandert Flanders Expo in een inspiratieplek voor wandelaars en fietsers met reislust. Als liefhebber van pelgrimsreizen mag je het vernieuwde Pelgrimsplein absoluut niet missen. In deze editie is dat plein uitgebreider dan ooit en beschikt het ook over een eigen plek voor workshops en lezingen vol verhalen, tips en ontmoetingen.

Ga zeker langs bij de stand van het Vlaams Compostelagenootschap en maak ook kennis met andere organisaties die pelgrimstochten en -routes aanbieden. In het workshopgedeelte nemen ervaren pelgrims je mee naar Santiago, Rome en andere iconische bestemmingen. Twee dagen lang kun je binnenlopen bij inspirerende presentaties - laat je verrassen, stel je vragen en doe nieuwe ideeën op.

En er is nog veel meer te beleven op de beurs. Van fiets- en wandelbestemmingen en routes tot outdoor materiaal, wandelschoenen, e-bikes en reisfietsen: alles wat je nodig hebt om jouw volgende avontuur te plannen, vind je hier onder één dak.

Met het Pelgrims Voordeelticket ontvang je tot 5,50 euro korting op de reguliere toegangsprijs. Het ticket van 7,50 euro is uitsluitend verkrijgbaar in de voorverkoop – wees er dus op tijd bij. Tickets bestel je [hier](#).

Antwerpen, vrijdag 13 maart

Pelgrim – Kaarsjesliefde op weg naar Compostela

In de Sint-Ignatiuskapel, Prinsstraat 13 A in Antwerpen, vindt op vrijdag 13 maart de theatervoorstelling Pelgrim door Eva van de Velde plaats. De voorstelling begint stipt om 20.00 uur.

Na een moeilijk pestverleden en een lange ziekte besliste Eva van de Velde (29) uit Retie in 2019 dat het tijd was voor een keerpunt. Met slechts drie onderbroeken in haar rugzak vertrok ze te voet vanuit België richting Santiago de Compostela. Wat volgde was een pelgrimstocht van 2.600 kilometer, afgelegd in 110 dagen – een weg van loslaten, ontmoeten en herbronnen.

Twintig dagen na haar vertrek kreeg Eva ingrijpend nieuws: een vroegere kotgenote was overleden. De twijfel sloeg toe. Terugkeren voor de uitvaart of de weg verderzetten? Aangespoord door vrienden en familie koos Eva ervoor om te blijven stappen. Om haar overleden vriendin te gedenken, besloot ze in elke kerk die ze onderweg zou passeren, een kaarsje voor haar te branden.

Via Instagram, waar Eva dagelijks verslag uitbracht van haar tocht, kreeg dat eenvoudige gebaar een onverwachte weerklank. Al snel vroegen mensen – bekenden en onbekenden – of ze ook voor hen een kaarsje wilde branden. Verhalen van ziekte, rouw, relatiebreuken en ander diep menselijk leed vonden hun weg naar haar. Eva nam die vragen ter harte. Zo groeide wat zij zelf 'kaarsjesliefde' noemt: een gedeelde pelgrimage van hoop en verbondenheid.

Universiteit
Antwerpen

FERM'ELINE

Een jaar na haar thuiskomst besloot Eva haar ervaringen te delen in een theatervoorstelling. Door de coronapandemie bleef dat plan lange tijd dode letter, tot ze in 2023 in haar thuisbasis Retie haar monoloog voor het eerst kon brengen. In *Pelgrim* vertelt Eva over haar tocht en raakt ze universele thema's aan als hoop en twijfel, doorzettingsvermogen en het verlangen om ervaringen te kunnen delen.

Pelgrim is een twee uur durende voorstelling over ontmoeting en vertrouwen, die je met een brede glimlach naar huis laat keren. De opbrengst gaat integraal naar de vzw Ferm'Eline, een inclusieve, warme en veilige plek voor psychisch kwetsbare jongeren en jongvolwassenen. In de natuur van de Ardennen, en in de nabijheid van dieren, staan daar heling en rust centraal. De Ferm'Eline wordt uitgebouwd door de ouders van Eline – de vroegere kotgenote van Eva – samen met tal van vrijwilligers.

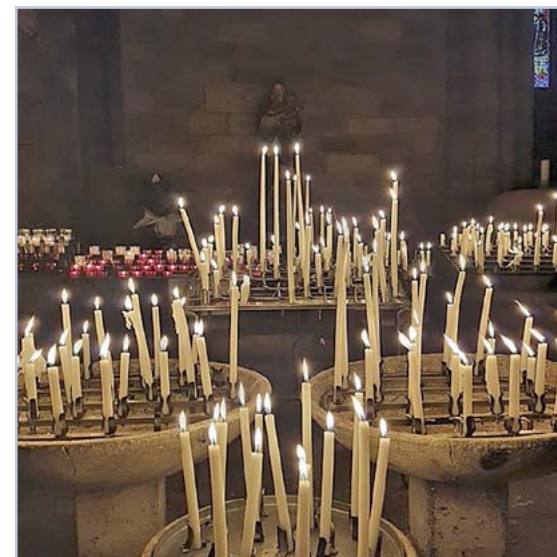
Na afloop van de voorstelling is er gelegenheid voor een drankje en een gesprek met elkaar en met Eva in 'Zomaar een dak', de Universitaire Parochie aan de overkant van de Prinsstraat.

Deze activiteit wordt georganiseerd door het Vlaams Compostelagenootschap – afdeling Antwerpen, het Davidsfonds Antwerpen Jan Blom, de Pastorale Dienst van de Universiteit Antwerpen en Ferm'Eline.

Praktisch

Tickets kosten 15 euro en zijn vanaf 15 januari te koop via www.ferm-eline.be.

Je kan er rechtstreeks terecht via [deze link](#).

▲ Kaarsjesliefde

▲ 2.600 km in 110 dagen

Foto's: Eva van de Velde

AFDELING LIMBURG

Oreye, zaterdag 14 maart Zesde etappe Via Limburgica: van Tongeren naar Oreye

De afdeling Limburg wandelt op zaterdag 14 maart de zesde etappe van de Via Limburgica van Tongeren naar Oreye. Ook al is de Via Limburgica geen middeleeuwse pelgrimsroute, voor de hedendaagse pelgrim die vanuit Limburg of de noordelijker landen naar Compostela wil wandelen, is de Via Limburgica, in combinatie met de Via Monastica, een prima optie.

[Lees hier alles over de Via Limburgica.](#)

In onze webwinkel vind je de [nieuwe gids van de Via Limburgica](#).

Dit voorjaar stappen we de zesde etappe van de Via Limburgica, van Tongeren naar Bergilers (Oreye), over een afstand van ca. 16 kilometer.

▲ Evermarus, een Friese edelman, zou in Rutten rond 700 gedood zijn toen hij terugkwam van Santiago de Compostela.

▲ Nagenoeg de hele etappe vandaag is de Jeker of Le Geer onze metgezel. Kalmte, rust en stilte verzekerd.

Foto's: Nico Bringmans

Programma

Tussen 09.45 en 10.00 uur verzamelen we bij het standbeeld van WO I in de Rue Louis Maréchal, 4360 Oreye (Plus code: P88J+G2 Oerle).

Om 10.00 uur stipt vertrekken we met enkele auto's om alle deelnemers naar ons vertrekpunt, Parking Velinx Dijk 111, 3700 Tongeren-Borgloon (Plus code: QFG8+42) te brengen.

Om 10.30 uur starten we met onze wandeling.

Van 12.00 tot 13.00 uur pauzeren we in dorpscafé 'Het Lindenhof' in Rutten (Ruttermarkt 2, 3700 Tongeren-Borgloon).

Omstreeks 16.00 uur komen we na ca. 16 km aan in de omgeving van de kerk van Bergilers, waar onze auto's geparkeerd staan.

Schrijf je [hier](#) online in tot en met woensdag 11 maart.

Deelname: donativo. Inschrijven is verplicht, o.a. voor de verzekering van onze leden die deelnemen.

AFDELING KEMPEN

Vorselaar, vrijdag 20 maart

Pelgrimstreffen De Ware Jakob in Vorselaar

De afdeling Kempen organiseert op vrijdag 20 maart vanaf 19.30 uur een Pelgrimstreffen De Ware Jakob in de Schranshoeve, Nieuwstraat 49 in Vorselaar.

Inleidende gastsprekers zijn Greet Cavens en Jan Vandijck. Zij vertellen over hun ervaringen: "Een jeugddroom! Als zeer jong koppeltje, veertien en zestien, beslisten wij: '... ooit gaan wij te voet naar Compostela.' Op 3 augustus 2024 vertrokken wij, gemotiveerd, getraind en met een open geest vanuit Grobbendonk. Tweeduizend vierhonderd kilometer later liepen wij, geëmotioneerd, het plein op waar 'toevallig' een doedelzakspeler het lijflied van mijn net overleden vader deed galmen. Ontroerend mooi. Ingrijpend, tot in elke vezel. Dat is de camino. Het heeft ons als koppel, ondertussen gepensioneerd, zoveel gebracht en geleerd. Wij hadden niets te verwerken, liepen nergens tegenaan. Maar de kracht van verbinding en eenvoud, van rust en stilte, is fenomenaal. Zo dankbaar, zo gelukkig ..."

Het opzet van een pelgrimstreffen is eenvoudig: we willen mensen die ervan dromen om op pad te gaan, de mogelijkheid bieden om kennis te maken met ervaren pelgrims. Je kan er vragen stellen, advies inwinnen, of gewoon komen luisteren. In een gemoedelijke sfeer, met een drankje, kunnen herinneringen gedeeld worden over voorbij stap- en/of fietstochten naar Santiago. Alle vormen van pelgrimeren of meerdaagse wandelplusactiviteiten mogen aan bod komen.

We willen kansen bieden om in een gemoedelijke sfeer, met een drankje, herinneringen over voorbij stap- en/of fietstochten naar Santiago of andere pelgrimsoorden te delen met belangstellenden.

Inschrijven hoeft niet, evenmin vanaf het begin tot het einde blijven. Gewoon even binnenlopen en de sfeer proeven of geboeid blijven luisteren, het kan allemaal. Met vragen kun je terecht bij afdelingkempen@compostelagenootschap.be.

Dees Van Caeyzeele

AFDELING LEUVEN-MECHELEN EN VLAAMS COMPOSTELAGENOOTSCHAP

Mechelen, zaterdag 21 maart Dag van de Pelgrim – Pelgrimszegen

Zoals elk jaar organiseert het Vlaams Compostelagenootschap de Dag van de Pelgrim met een feestelijke pelgrimszegen in de Sint-Romboutskathedraal van Mechelen. De pelgrimszegen is een verbindend ritueel, waarbij we met een handoplegging de diepe wens uitspreken dat de pelgrim en zijn tocht gezegend zouden zijn. Naast al wie dit jaar op pelgrimstocht wil, zijn ook de familie, de thuisblijver(s), vrienden en sympathisanten van harte welkom.

Vóór en na de plechtigheid in de kathedraal kunnen we elkaar ontmoeten in het Congrescentrum Groot Seminarie Mechelen (CGSM) in de Frederik de Merodestraat 18 in Mechelen. In het restaurant van het CGSM kan er geluncht worden na inschrijving. Ook voor de namiddagactiviteiten dien je je in te schrijven als je aan een ervan wil deelnemen. Pelgrims die het wensen, kunnen hun stempelboekje laten afstempelen tijdens het onthaal in het CGSM, na de zegen in de kathedraal en, voor wie deelneemt aan de lunch, achteraf in het CGSM.

Belangrijk! De pelgrimszegen in de kathedraal is toegankelijk voor iedereen. Ook mensen die op een Via pelgrimeren, of ergens een deel van een camino of pelgrimsweg wandelen, zijn natuurlijk heel welkom.

Wie dit jaar op tocht gaat en daarvoor de zegen en kosteloos een jakobsschelp wenst te ontvangen, moet zich wel inschrijven. We willen immers zorgen voor voldoende tekstboekjes en sint-jakobsschelpen.

Meer details, met o.a. de inschrijvingsmodaliteiten, volgen later.

Mariëtte Nelissen

Programma

9.00 - 10.15 uur: een warm onthaal, registratie en koffie of thee in het CGSM

10.30 uur: pelgrimszegen in de kathedraal (welkom vanaf 10.10 u.)

12.30 uur: broodjesmaaltijd in het restaurant van het CGSM (ingang via de Varkensstraat 2)

Om 14.00 uur kan je kiezen uit een van deze drie activiteiten:

- luchtige uiteenzetting voor kandidaat-pelgrims met ideeën die hen kunnen inspireren voor en tijdens hun tocht
- getuigenis van een thuisblijver, gevolgd door een gesprek daarrond met andere thuisblijvers
- wandeling 'proeven van pelgrimeren in Mechelen'

Het Infopunt op ons secretariaat is open! Je kunt er aankloppen voor alle praktische informatie voor je tocht en voor het aankopen van gidsen of andere artikels uit onze winkel.

AFDELING LEUVEN-MECHELEN

Mechelen-Leuven, zondag 29 maart

Op verkenning langs de Via Lovaniensis

De Via Lovaniensis is een van de nieuwe pelgrimspaden van het Vlaams Compostelagenootschap. Hij begint in Mechelen en eindigt in Hélécine en verbindt zo de Via Brabantica met de Via Monastica.

Met onze afdeling gaan we op verkenning langs het traject Mechelen-Leuven. Beide steden liggen 32 kilometer van elkaar. Dat is wat veel voor een dagtocht. Daarom kan je als deelnemer zowel vertrekken in Leuven als in Mechelen. We ontmoeten elkaar in Taverne Den Dijk in Wespelaar, waar we genieten van een hapje en een drankje. Terugkeer naar Mechelen of Leuven gebeurt per trein.

Het traject loopt langs het kanaal Leuven-Dijle en de meanderende Dijle, met onder meer het natuurdomein Mechels Broek.

Het programma volgt later, maar noteer deze activiteit alvast in je agenda!

Dirk Aerts

AFDELING KEMPEN

Jaarprogramma 2026

Vrijdag 30 januari: Pelgrimstreffen 'De ware Jakob' in Turnhout

Locatie: Thomas More Hogeschool - Campus Blairon 800 - Lokerenstraat 110, 2300 Turnhout
Filmvoorstelling: 'The North'

Ontvangst vanaf 19.00 uur met inleiding en kans op nabespreking.

Meer info? Zie elders in deze ¡HOLA!

Vrijdag 20 maart: Pelgrimstreffen 'De ware Jakob' in Vorselaar

Locatie: De Schanshoeve - Nieuwstraat 49, 2290 Vorselaar

Gespreksavond met Greet Cavens en Jan Van Dijck. Zij wandelden in 2024 van Grobbendonk naar Santiago en willen graag hun ervaringen en belevenissen over die tocht met ons delen.

Ontvangst vanaf 19.00 uur - aanvang 19.30 uur.
Meer info? Zie elders in deze ¡HOLA!

Maandag 25 mei (pinkstermaandag): Pelgrimstreffen 'De ware Jakob' in Postel

Locatie: Abdij van Mol-Postel

Fietstocht van Postel naar de Pelgrimsherberg in Vessem (NL) en weer terug. Met bezoek aan de Pelgrimsherberg en aansluitende maaltijd in taverne 'De Beiaard' in Postel.

Keuzemogelijkheid van een korte rit (54 km) of een langere tocht van +70 km. Fietsen langs de knooppunten met of zonder gps.

Ontvangst en startmogelijkheid vanaf 9.00 uur.
Het einde is voorzien rond 18.30 uur.

Van donderdag 20 tot zondag 23 augustus : vierdaagse op de Via Monastica

Een georganiseerde pelgrimstocht 'pur sang' door het mooie Hageland en Haspengouw. Start in Scherpenheuvel en aankomst in Namen.

Donderdag 20 augustus: ontvangst en pelgrimszegen in Scherpenheuvel; aansluitend volgt een preludewandeling naar Diest

Vrijdag 21 augustus: wandelen van Diest naar Zoutleeuw

Zaterdag 22 augustus: wandelen van Zoutleeuw naar Boneffe

Zondag 23 augustus: wandelen van Boneffe naar de aankomstplaats Namen.

Zaterdag 17 oktober: Pelgrimstreffen 'De ware Jakob' in Balen

Locatie: Sint-Andreaskerk in Balen-centrum
Met de theatermonoloog 'Pelgrim' van Eva Van de Velde. Een beklijvende voorstelling over 'pelgrimeren' in samenwerking met de gemeente Balen.

Ontvangst vanaf 19.00 uur - voorstelling om 19.30 uur.

Zaterdag 21 november: 'Terugkomdag' in Herentals

Locatie: Campus ELT - Collegestraat 46, 2200 Herentals

Ontvangst vanaf 9.00 uur met activiteitenkeuze en lunchmogelijkheid.

Einde voorzien rond 17.00 uur.

SPIRITUALITEIT

Riet Van Cleuvenbergen

Je gaat samen op weg en deelt verhalen. Dat schept ruimte om zelf op verhaal te komen, maar ook om het verhaal mee te nemen van wie je ontmoet. Alsof de pelgrim de taak heeft van deur tot deur te gaan en overal iets achter te laten en iets mee te nemen. Wandelen loutert: door zelf te dragen ervaren anderen dat ook zij worden gedragen.

Uit een interview met Stijn Demaré, Tau.

Tertio, november 2025

*Het is de tijd die je aan je roos besteed hebt,
die maakt dat je roos zo bijzonder en belangrijk voor je is.*

Auteur – Antoine de Saint-Exupéry

Meer Zuurstof voor de Ziel? [Klik hier.](#)

**Zuurstof
voor de Ziel**

Vlaanderen, Europa, el mundo

LANGS DE PELGRIMSWEGEN

De virtuele herberg

De virtuele herberg is een Facebookgroep van het Nederlandse en het Vlaamse Compostelagenootschap. Daar kan je heel wat korte en heel korte, recente pelgrimservaringen lezen. Doen. [Klik hier](#).

Jef Van Lint

Logies langs Franse en Spaanse pelgrimswegen

www.gronze.com
www.ephatta.com
www.wisepilgrim.com
www.mundicamino.com
www.mycaminobed.com
www.verscompostelle.be
www.caminosantiago.org
www.chemindecampostelle.com
www.caminodesantiago.consumer.es
www.todosloscaminosdesantiago.com
Pilgrim Pass - Gestión de albergues en el Camino

En last but not least... de overzichtspagina

[Logies tijdens je tocht](#) op onze website.

Vandaar kan je verder naar [Logies in België en Luxemburg](#), [Logies in Frankrijk](#), [Logies in Spanje](#) en [Logies in Portugal](#).

Foto's: Dees Van Caeyzeele

Strengere reservatieplicht in Spanje

Sedert 1 oktober 2024 gelden nieuwe regels voor toeristen in Spanje. Een opvallende regel is dat de registratieplicht erg verscherpt is, in die mate zelfs dat vragen rond de privacy niet verrassend zijn. Riet Van Cleuvenbergen, die enkele maanden geleden de Camino Baztan liep, mocht het aan den lijve ondervinden.

Hier doet ze haar verhaal: 'We liepen in oktober-november de Camino Baztan, de camino van Bayonne naar Pamplona. In Pamplona wilden we slapen in de grote stadsalbergue, in de vroegere kerk. Bij aankomst - moe na 30 km - moesten we eerst een vrij ingewikkelde procedure online doorlopen om ons te registreren, blijkbaar verplicht, anders mochten we er niet verblijven. In albergues moet je normaal alleen je paspoort laten registreren, hier vroeg men een pak gegevens.

Op de vraag 'Wat gebeurt er met onze gegevens? Wat met de wet op de privacy?', klonk het antwoord: 'Heeft geen belang. Als je niet invult, kan je hier niet slapen. Het is verplicht.' Inderdaad, alle in te vullen vakjes waren voorzien van een sterretje, dus verplicht. Toen het vakje verscheen: 'Welke camino loop je, moest je kiezen uit een heel stel camino's, zoals de Primitivo, de Camino del Ebro enzovoort, om maar te zeggen dat er een ruime keuze was zelfs van camino's die niets te maken hadden met Pamplona. Wat er niet opstond: de Camino Baztan, die wij liepen en die hier in Pamplona eindigde. En er was geen vakje voorzien voor 'andere camino'. 'Schrijf dan maar de Camino Francés'.

Natuurlijk weigerden we dat, want die liepen we niet. We zijn in een privaat hostel gaan overnachten. Toppunt was dat op dat moment - buiten het seizoen - er ook niet-pelgrims mochten overnachten.'

Meer informatie over de nieuwe registratieplicht kan je hier vinden:
<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2024/09/21/nieuwe-regels-voor-toeristen-die-naar-spanje-trekken/>.

De conclusie is alleszins dat je alle gevraagde informatie zal moeten geven om in regel te zijn.

▲ Camino Baztan

PELGRIMSNIEUWS

Tarjeta Dorada: voor korting op de trein

De Tarjeta Dorada geeft senioren ouder dan 60 jaar korting op treinreizen van de Spaanse spoorwegmaatschappij Renfe. De korting bedraagt doorgaans 40 procent op enkele en retourritten. Je kan de kaart verkrijgen aan de loketten van Renfestations of geautoriseerde reisbureaus. Een geldig identiteitsbewijs is nodig. De kaart kost 6 euro voor een jaar, 12 euro voor twee jaar en 15 euro voor drie jaar.

Voor de precieze impact van de kaart op je reizen, kijk je best even verder op de info van Renfe: [klik hier](#).

Volg via app de pelgrimsmis in eigen taal

De kathedraal van Santiago implementeert een simultaanvertalingsdienst die is ontwikkeld met AI. De dienst richt zich tot gelovigen en buitenlandse bezoekers die deelnemen aan de verschillende pelgrimsmissen. Wat je nodig hebt, is een mobiele telefoonapp die, met behulp van kunstmatige intelligentie, de volledige inhoud van de mis die op het hoofdaltaar wordt gevierd, in realtime vertaalt, zonder de plechtigheid te verstoren. Dankzij die app kan de mis worden gevolgd met digitale vertaling, in tekst en audio.

Het betreft een gratis app, die beschikbaar is in de App Store en Google Play, en die twee gebruiksmodi biedt: een leesmodus, waarbij de vertaalde tekst op het scherm wordt weergegeven (lichte of donkere modus), en een audiomodus, met natuurlijke stem. Het enige wat nodig is, is een mobiele telefoon en koptelefoon of oortjes.

De applicatie is ontworpen voor gebruik tijdens liturgische vieringen, maar kan ook worden gebruikt bij andere evenementen, zoals pastorale lezingen, catechese, conferenties en institutionele evenementen. Dit project komt tegemoet aan een veelvoorkomende vraag in de kathedraal, waar elke dag pelgrims of bezoekers uit andere landen, of mensen met gehoorproblemen, liturgieën, conferenties willen bijwonen, maar niet begrijpen wat er wordt gezegd, waardoor hun deelname en spirituele ervaring worden beperkt.

Servicio de Traducción Simultánea
Simultaneous Translation Service

Descargar e instalar App
Download and install the App

Seleccionar idioma
Choose language

Conectar auriculares
Connect headphones

Symposium: De Dingen van de pelgrim

De Nederlandse Camino Academie organiseert op zaterdag 25 april een symposium rond 'De Dingen van de Pelgrim' en dat naar aanleiding van het veertigjarig bestaan van het Nederlands Genootschap van Sint-Jacob. Op het symposium wordt eveneens het boek 'De Camino in 101 voorwerpen' voorgesteld en in het Museum Krona, waar dat allemaal plaatsvindt, loopt een bijzondere caminotentoonstelling.

Het lijkt wel of de Camino de Santiago Compostela meer dan ooit in de belangstelling staat. Het kan gaan om documentaires en boeken, reisverslagen en thrillers, podcasts en columns. Aan de vele publicaties over de camino en pelgrimeren voegt Camino Academie een nieuw boek toe met een bijzondere en verrassende insteek. Het boek 'De camino in 101 voorwerpen' vertelt het verhaal van de camino in verleden en heden aan de hand van 101 zorgvuldig geselecteerde voorwerpen, steeds vanuit Nederlands perspectief.

Bij gelegenheid van de boekpresentatie en de opening van de tentoonstelling organiseert de Camino Academie een symposium met als thema 'De dingen van de pelgrim'. Dat loopt van 13.00 tot 15.00 uur in het museum en wordt gevolgd door de boekvoorstelling en de opening van de tentoonstelling.

Paul Post, symposiumvoorzitter, opent het evenement.

Sprekers zijn:

Prof. dr. Birgit Meyer (hoogleraar religiewetenschap, Universiteit Utrecht): over materiële cultuur, dingen, voorwerpen als insteek voor rituelen en religie;

Dr. Janna Coomans (universitair docent middeleeuwse geschiedenis en winnaar van de Libris Geschiedenis Prijs, Universiteit Utrecht): over waarde en rol van dingen in de middeleeuwen;

Drs. Deborah Paalman (conservator archeologie, Dordrechts Museum): over het schoeisel van de pelgrim;

Dr. Hanneke van Asperen (onderzoeksmedewerker kunstgeschiedenis, Radboud Universiteit Nijmegen): over wat pelgrimsinsignes vertellen over bedevaart en pelgrims, nieuwste inzichten rond deze unieke bron.

Camino Academie Symposium 'De dingen van de pelgrim'

bij gelegenheid van
opening tentoonstelling Krona en boekpresentatie
De Camino de Santiago in 101 voorwerpen
Materiële sporen in heden en verleden
Zaterdag 25 april 2026 in Museum Krona, Uden

KORT

Posttarieven hoger

Als je via onze webwinkel een bestelling plaatst, houd er dan rekening mee dat de posttarieven met ongeveer 6 procent zijn gestegen. Hierdoor zal het meest voorkomende tarief van 4,75 euro per zending stijgen tot iets boven de 5 euro.

Dit is maar een voorbeeld. Het specifieke tarief wordt onder andere bepaald door het gewicht, het land van bestemming en de benodigde verpakking.

OP WEG

Stappen met Tasmanië

Het weekend van 10-11 januari maakt het erkende Australische Compostelagenootschap The Way to St.-James Cygnet - Tasmania een tweedaagse pelgrimstocht naar het Sint-Jakobskerkje in Cygnet - Tasmanië. De totale afstand is 33 km.

Al enkele jaren wordt die tocht georganiseerd en pelgrims van over heel de wereld worden uitgenodigd om dat weekend dichterbij huis ook op stap te gaan. In 2024 namen meer dan 800 pelgrims uit 48 landen deel. Registreren en foto's sturen kan via de Facebookpagina: 2026 Global Camino.

Wil je meer info over dit initiatief? [Klik hier](#).

PAS VERSCHENEN

De magie van Santiago de Compostela

In het noordwesten van Spanje ligt Galicië, waar ooit de Kelten, gesteund door de Atlantische Oceaan, de Romeinen op afstand hielden en een onuitwisbaar spoor nalieten.

In het hart van dit wondermooie landschap vol heuvels, kloosters en dorpjes, ligt Santiago de Compostela, een stad die zowel heilig als alledaags is. Het lopen van de camino is populairder dan ooit: jaarlijks trekken honderdduizenden pelgrims en wandelaars naar dit mythische eindpunt. Maar slechts weinigen leren de stad echt kennen. Velen raken ontroerd bij de kathedraal en vertrekken weer, zonder te beseffen wat zich achter die oude stenen en in smalle straatjes schuilhoudt.

Auteur Marielle Saegaert woont al 25 jaar in Santiago. Vanuit haar raam ziet ze hoe de stad met de seizoenen verandert, hoe de regen de granieten muren laat glanzen en hoe de geur van kastanjes en koffie zich mengt met het geluid van klokken en muziek. Ze neemt de lezer mee achter de schermen van de stad, naar het Santiago dat de meeste pelgrims nooit zien. De magie van een plek waar verleden en heden samenvloeien, waar haast verdwijnt en zelfs de regen mooi is.

Wil je het boek aanschaffen? Dat kan via de Nederlandse Uitgeverij Grenzenloos ([klik hier](#)). Het boek op papier kost 15 euro, verzendingskosten niet inbegrepen; het e-boek 9,95 euro.

IN DE KIJKER

Column Lieve Swinnen

Here we go, on this roller coaster life we know (Danny Vera)

2025 was een grote emotionele rollercoaster! Afscheid van papa, overweldigd door de komst van Lodewijk en Ella, het huwelijk van onze kinderen in Tretten (Noorwegen), het onverwachte vertrek van een medewerkster, welkom aan Chris en Dalira in ons team, gezondheid die blijft sputteren, gedumpt worden door een uitgeverij ... Het was een jaar van verdriet en immense vreugde, van keihard werken en genieten, van niet kunnen en toch die camino aangaan, van teleurstellingen en onverwachte opkijkers, van alleen en samen. En dat in een wereld die eveneens rond- en doordraait.

Wellicht herkenbaar voor iedereen ... this roller coaster life we know.

Ik heb een grote extra troost: boeken! Wat een pareltjes zijn er dit jaar verschenen! *De weemoed van de reiziger* van Jan

Brokken is puur genieten. De adem van de steppe, een e-book van Olivier&Zoë, beschrijft hun huwelijksreis. Dat maakt me apetrots.

En dan een grote verrassing: *Gesprekken met mijn kleindochter* van Alfons Vansteenwegen. Hij gaat de dialoog aan met zijn kleindochter Ella (What's in a name? ☺) en geeft eenvoudige taal aan moeilijke begrippen. De vraag 'Opa, wat is veerkracht' sluit aan bij deze column. Het eenvoudige antwoord: veerkracht is weer overeind komen na een tegenslag, veerkracht leer je door steeds weer op te staan nadat je iets moeilijks hebt meegemaakt.

We landen zachtjes in 2026, en hopen dat zo te houden. Heftiger als afgelopen jaar zal het niet worden (denken we!). We willen terug aansluiten, beschikbaar zijn, verbinding maken, ontdekken en verwonderen.

Een eerste wapenfeit: het boek *Wandelgids Het Olavspad – Van Oslo naar Trondheim* van Ria Warmerdam, is een feit. De nieuwe uitgave zal begin januari in onze brievenbus vallen. Dat is echt aftellen om dan eindelijk beginnen te plannen. Het zal druk worden, ook onderweg. Want ik heb compagnons:

vriendin Vivi, onze zoon Olivier&Zoë (langs hun huis passeren we), schoonbroer Michel, caminovrienden Kristien en Chip, mijn echtgenoot Ignace ... Iedereen mag meestappen.

Hola, 2026 mag er wezen! Ik wens het jullie allen: een jaar met leuke vooruitzichten, gelukkige dagen en veel verbinding!

Europalia España

Van 8 oktober 2025 tot 1 februari 2026

Europalia, het festival dat elke twee jaar een veelzijdig artistiek programma rond een bepaald land of thema ontwikkelt, viert dit najaar zijn dertigste editie met een grootschalige Spaanse biënnale. Precies veertig jaar nadat Europalia voor het eerst aan Spanje was gewijd in 1985, zal Europalia España van 8 oktober 2025 tot 1 februari 2026 een multidisciplinair programma presenteren dat erfgoed en hedendaagse kunstvormen verenigt en fascinerende perspectieven biedt op thema's die ons verbinden en uitdagen.

Met Francisco de Goya als belangrijkste focus en inspiratiebron belicht dit festival de culturele rijkdom van Spanje door middel van beeldende kunst, architectuur, theater, dans, muziek, performance, film en literatuur, met zowel bekende als minder bekende namen. De artistieke teams van beide landen hebben er bewust voor gekozen om artiesten van verschillende generaties te selecteren en niet alleen uit grote steden als Madrid en Barcelona, maar ook uit verschillende andere regio's in Spanje.

Het festival begint met de hoofdtentoonstelling Luz y Sombra. Goya en het Spaanse realisme in Bozar (Brussel), die loopt van 8 oktober 2025 tot 11 januari 2026. Caprichos, Desastres de la Guerra (Grillen, Waanzinnigheden, Oorlogsrampen) zijn de titels van drie gravurereeksen en drie termen die de kritische en visionaire geest van Goya weerspiegelen, die allemaal het programma van Europalia als geheel hebben geïnspireerd en het mogelijk hebben gemaakt om het verleden met het heden en het lokale met het globale te verbinden. De series zijn inspiratiebronnen om het heden te bekijken en hedendaagse thema's te verkennen. Hoe zouden Goya's Caprichos, Desastres de la Guerra of Disparates zich vandaag manifesteren? Wat zijn onze grillen, waanzinnigheden, onze rampen? Hier proberen we met 'onze' de identiteit te overstijgen, net als Goya, om een zo breed mogelijke gemeenschap aan te spreken. Dit resulteert in onderliggende thema's die vandaag zeker leven in Spanje, maar die ons, vanuit een breder perspectief, allemaal aangaan: (Re)presentatie; Verbondenheid, Democratie en Water. Europalia España biedt ongeveer honderd evenementen met om en bij de honderdzeventig artiesten, verspreid over België op meer dan tachtig locaties. Meer info over de programmatie? [Klik hier](#).

▲ Francisco José de Goya y Lucientes - *The sleep of reason produces monsters*.

Antwerpen, tot 22 februari 2026

KMSKA

Tot 11 januari 2026

Stad in Beweging.

Eugeen Van Mieghem legt het bruisende Antwerpen van begin twintigste eeuw vast. Terwijl de stad razendsnel verandert, tekent hij het leven van de haven, straten en mensen. Zijn oog vangt zowel arbeid als vertier, passie en gruwel.

▲ Eugeen Van Mieghem

Tot 11 januari 2026

Donas, Archipenko & La Section d'Or

Betoverend modernisme van de Antwerpse Marthe Donas en haar rol binnen de internationale avant-garde naast het werk van haar toenmalige echtgenoot Archipenko. Met topstukken van o.a. Mondriaan en Mondigliani.

▲ Marthe Donas

Tot 22 februari 2026

René Magritte keert terug naar Antwerpen met *'La Ligne de vie'*, een expo die vertrekt vanuit zijn gelijknamige lezing in het KMSKA in 1938, de belangrijkste die hij ooit over zijn werk gaf.

Ontdek de iconische surrealist van zijn meest persoonlijke kant. Laat je leiden langs zijn poëtische oeuvre en artistieke evolutie met Magritte zelf als curator. Meer info over deze tentoonstelling? [Klik hier](#).

▲ René Magritte

Utrecht, tot 1 maart 2026

In the name of Love

Vanaf 12 juli 2025 tot 1 maart 2026 presenteert Museum Catharijneconvent in Utrecht de expo In the Name of Love.

De tentoonstelling verkent de kunsthistorische voorstellingen van liefde in uiteenlopende vormgeving. In vijf thema's wordt liefde benaderd: naastenliefde, familie, relaties, lichamelijke en spirituele liefde.

Bij elk thema wordt een hedendaags of modern kunstwerk gekoppeld aan historische werken voor een dialoog tussen tijden. Daardoor ontstaan verrassende combinaties die inspireren tot reflectie en verwondering. Belangrijke historische namen die vertegenwoordigd zijn: Jan Toorop, Joos van Cleve en Ossip Zadkine.

Veel van die kunstwerken zijn voor het eerst publiek toegankelijk gemaakt in deze tentoonstelling. De context van de christelijke traditie speelt een belangrijke rol bij de thematische verkenning van liefde en haar tegenpolen zoals haat en verdriet. Bezoekers worden uitgenodigd om actief mee te denken en te voelen via filosofische denkoefeningen. Voor deze interactieve elementen sloot het mu-

seum een samenwerking met Linda van Denderen. Er is geen vaste route: de expo nodigt uit tot dwalen en persoonlijke interpretatie. Via kunstreflectie vraagt de tentoonstelling: wat raakt je, wat schuurt en wat zegt dat over liefde vandaag? In the Name of Love is een rijke culturele reis die klassieke en moderne kunst samenbrengt rond de complexe emoties van liefde en toewijding. Info over het Catharijneconvent [vind je hier](#).

Kortrijk, tot 1 maart

Faith No More

In het nieuwe museum Abby in het Kortrijkse Begijnhofpark loopt de tentoonstelling Faith No More. Rituals for Uncertain Times. Deze tentoonstelling gaat over apocalyptisch denken, (wan)hoop en troost in de middeleeuwen en vandaag, met live werk van Tino Sehgal in de Kapel en kunst van Marina Abramović, Francis Alÿs, Joseph Beuys, Michaël Borremans, Miriam Cahn, Lucas Cranach I, Thierry De Cordier, Albrecht Dürer, Marlene Dumas en vele anderen in de zalen.

Abby stelt de tentoonstelling in het teken van de onzekere tijden waarin we leven. Klimaatverandering, oorlogen, spanningen tussen landen, razendsnelle technologische veranderingen en sociale onrust zorgen ervoor dat velen zich verloren voelen. Soms lijkt het alsof we afglijden naar een apocalyptisch toekomstbeeld. Het doet denken aan de late middeleeuwen, toen mensen hun wereld zagen als chaotisch, bedreigend en instabiel – en zich overgaven aan hogere machten om houvast te vinden.

Eeuwenlang bood religie een kader om het leven te begrijpen. Ze gaf mensen richting en troost, maar bracht ook dogma's en uitsluiting met zich mee. Geloof was de manier om orde te scheppen in een vaak onbegrijpelijke werkelijkheid. Vandaag is die vanzelfsprekende rol van religie verdwenen. We leven in een geseculariseerde en versnipperde samenleving. Waar vinden we nu nieuwe vormen van houvast, verbondenheid en hoop? Hoe geven we onze angsten en verlangens een plek?

Deze tentoonstelling vertrekt vanuit die zoektocht. Ze laat zien hoe kunstenaars, vroeger en nu, omgaan met onzekerheid en angst, hoe ze grote verhalen en kleine rituelen vormgeven en hoe kunst nieuwe perspectieven kan aanreiken voor collectief houvast. Misschien ligt daar een sleutel voor onze tijd: niet in pasklare antwoorden, maar in het samen zoeken, ervaren en verbeelden van wat het betekent om mens te zijn in een wereld vol verandering.

Bij de expo hoort een uitgebreid programma met concerten, voorstellingen, workshops en events.

Alle info en tickets via abbykortrijk.be.

Meer info en tickets: [klik hier](#).

Luik, tot 29 maart

We dwalen door de nacht en raken verstrikt in het vuur

De schatkamer van de kathedraal van Luik, bekend om haar opmerkelijke verzameling religieuze kunst en reliekhouders, opent zich voor het eerst voor moderne kunst.

Over elf zalen werden 78 kunstenaars en meer dan 130 kunstwerken verzameld, die in dialoog treden met de kunstwerken van de kathedraal.

Het betreft videokunstenaars, fotografen, schilders en beeldende kunstenaars. Ann Veronica Janssen, Francis Alÿs, Dan Van Severen zijn enkele van de deelnemers.

Bedoeling van de tentoonstelling is om stil te staan bij de betekenis van het sacrale in onze hedendaagse wereld, op het kruispunt van herinnering en zintuiglijke ervaring.

De schatkamer bezit reliekhouders van onschatbare waarde, liturgische voorwerpen, kleding, schilderijen en beeldhouwwerken over het leven van Christus. Met de hedendaagse werken probeert men visuele, symbolische en spirituele verbanden te leggen.

De tentoonstelling is het initiatief van Espace 251 Nord, een organisatie die

zich inzet om hedendaagse kunstenaars te promoten door ze op bijzondere locaties te brengen zoals leegstaande bedrijfsruimtes, historische gebouwen en ook publieke ruimtes.

'We dwalen door de nacht en raken verstrikt in het vuur' toont ons via een gedurfde invalshoek hoe erfgoed en moderne creaties met elkaar in dialoog kunnen worden gebracht.

Andres Serrano

▲ *The Morgue: Rat Poison Suicide II* van de Amerikaanse Andres Serrano

Philippe de Gobert

BLOGS EN ZOEKERTJES

ZOEKERTJES

Wandelmaat voor de Vía de la Plata gezocht

Robert Timmermans is van plan dit jaar in maart-april de Vía de la Plata te stappen. Hij wil rond 7 maart in Sevilla vertrekken om tegen eind april aan te komen in Santiago. Dat betekent een rustig tempo van gemiddeld 20 à 25 km per dag.

Robert vindt het voorjaar ideaal voor deze route: meestal aangenaam weer, niet te warm en bovendien een rustigere camino. Onderweg zijn voldoende overnachtingsmogelijkheden aanwezig. De planning is gemaakt, maar er is altijd ruimte voor flexibiliteit en aanpassingen.

Hou je van wandelen, natuur en het ontdekken van mooie steden? Zin om de hele route mee te gaan, of een deel ervan?

[Klik hier](#) om een bericht aan Robert te sturen

Dees Van Caeyzele

Porto-Santiago: iets voor jou?

Percy Zagers is van plan om in mei volgend jaar van Porto naar Santiago de Compostela te wandelen. Hiervoor is hij op zoek naar een gezellige en gemotiveerde metgezel om de route samen te stappen. Heb je interesse om mee te gaan of wil je graag meer informatie?

Laat het hem weten.

[Klik hier](#) om een bericht aan Percy Zagers te sturen

Geert Depourcq

León-Oviedo-Santiago

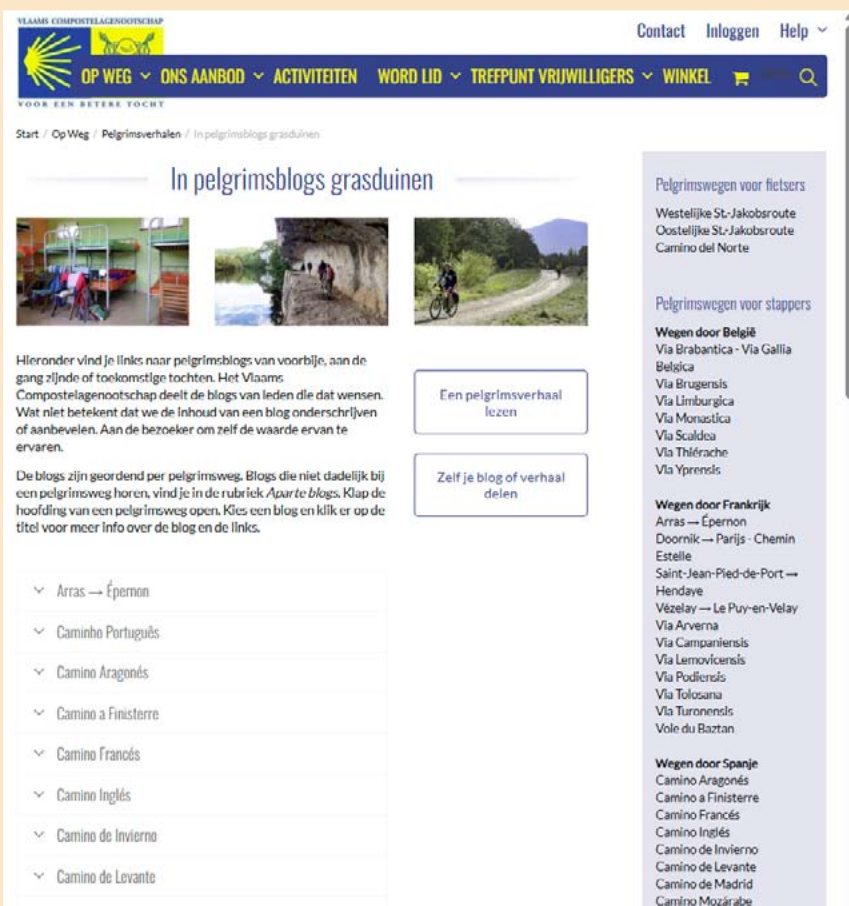
Marc Houben zoekt een wandelge-noot om in september 2026 samen de Camino San Salvador en de Camino Primitivo te stappen.

[Klik hier](#) om een bericht aan Marc Houben te sturen

BLOGS

Voortdurend zenden pelgrims hun blogs naar de website van ons Genootschap. Daarom is het een aanrader eens rond te neuzen op de website onder de rubriek 'Op weg – Pelgrimsverhalen'. Daar kan je oude en nieuwe blogs vinden op de pagina '[In pelgrimsblogs grasduinen](#)'. Verschillende blogs van tochten op de Camino Portugués, Camino Francés, Camino del Norte, de fietsroutes en de Via's in eigen land ... kan je er bijvoorbeeld volgen. Ook jouw blog of pelgrimsverhaal kan je insturen voor de website. Hoe je dat moet doen, vind je op de pagina: '[Je pelgrimsverhaal of blog delen](#)'.

Vlaams Compostelagenootschap

Contact Inloggen Help

OP WEG ▼ ONS AANBOD ▼ ACTIVITEITEN WORD LID ▼ TREFFPUNT VRIJWILLIGERS ▼ WINKEL

VOOR EEN BETERE TOCHT

Start / Op Weg / Pelgrimsverhalen / In pelgrimsblogs grasduinen

In pelgrimsblogs grasduinen

Hieronder vind je links naar pelgrimsblogs van voorbijgangers, aan de gang zijnde of toekomstige tochten. Het Vlaams Compostelagenootschap deelt de blogs van leden die dat wensen. Wat niet betekent dat we de inhoud van een blog onderschrijven of aanbevelen. Aan de bezoeker om zelf de waarde ervan te ervaren.

De blogs zijn geordend per pelgrimsweg. Blogs die niet dadelijk bij een pelgrimsweg horen, vind je in de rubriek *Aparte blogs*. Klap de hoofding van een pelgrimsweg open. Kijk een blog en klik er op de titel voor meer info over de blog en de links.

Een pelgrimsverhaal lezen

Zelf je blog of verhaal delen

Pelgrimswegen voor fietsers

- Westelijke St.-Jakobsroute
- Oostelijke St.-Jakobsroute
- Camino del Norte

Pelgrimswegen voor stappers

Wegen door België

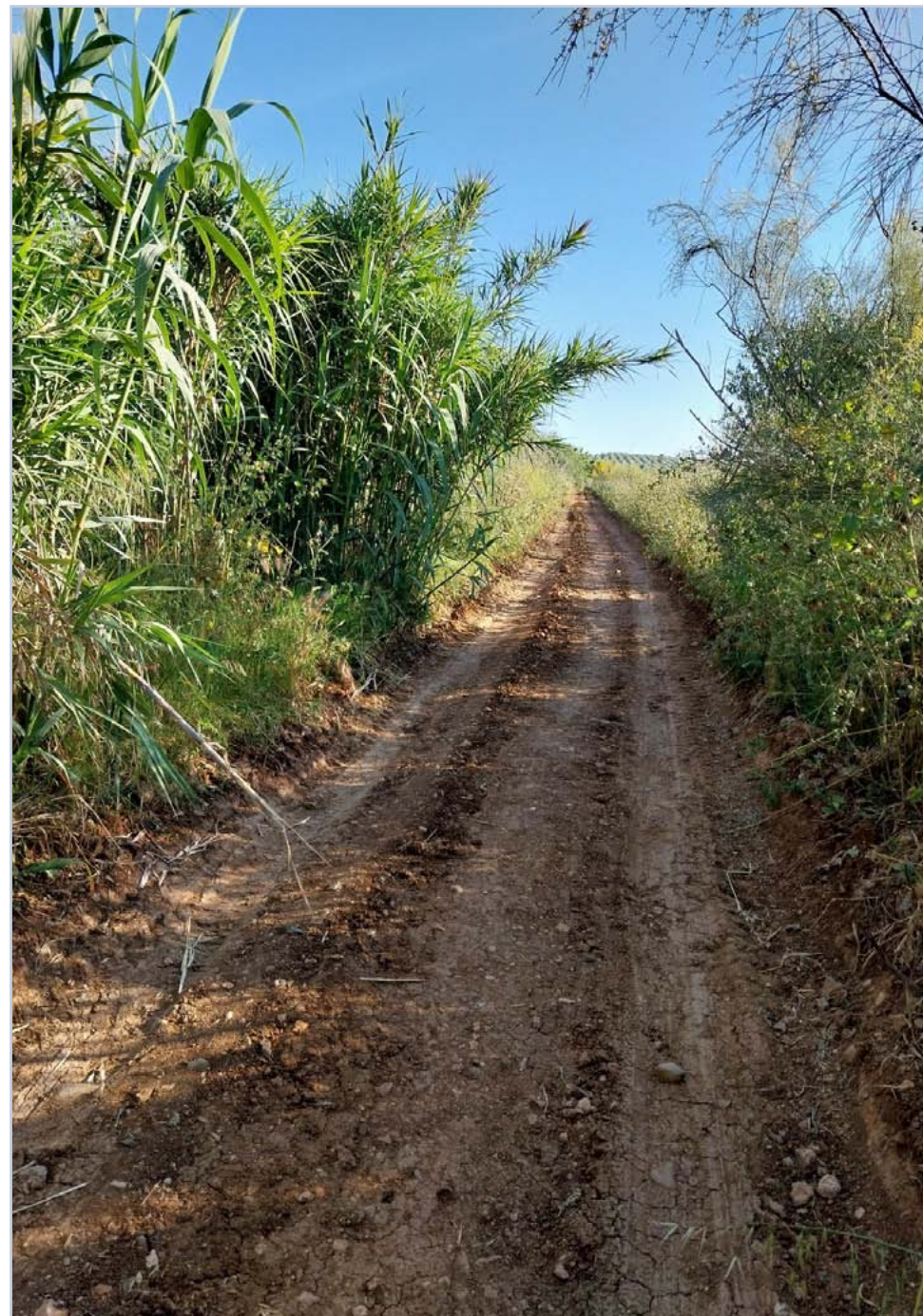
- Via Brabantica - Via Gallia Belgica
- Via Brugensis
- Via Limburgica
- Via Monastica
- Via Sculdoa
- Via Thierache
- Via Yprends

Wegen door Frankrijk

- Arras → Épernon
- Doornik → Parijs - Chemin Estelle
- Saint-Jean-Pied-de-Port → Hendaye
- Vézelay → Le Puy-en-Velay
- Via Arverna
- Via Campaniensis
- Via Lemovicensis
- Via Podiensis
- Via Tolosana
- Via Turonensis
- Vole du Baztan

Wegen door Spanje

- Camino Aragonés
- Camino a Finisterre
- Camino Francés
- Camino Inglés
- Camino de Invierno
- Camino de Levante
- Camino de Madrid
- Camino Mozárabe

Dees Van Caeyzele

Ostras gratinadas

Het is een nieuw jaar! En daar horen altijd hapjes bij, nietwaar? Wij maken hier een oester. Dat is niet typisch Spaans, inderdaad. De Middellandse Zee heeft niet bepaald een oestercultuur, maar ze zijn er wel, zoeter dan bij ons. De meeste oesters in Spanje komen uit baaien aan de Atlantische oceaan, Galicië dus of Baskenland of Portugal. Maar, ze weten er wel weg mee! Hier is een eenvoudig gerechtje voor een gegratineerde oester.

Voor dit gerecht zijn groene citroenen aangewezen, maar die zie je hier niet zo vaak. Of een citroen geel of groen ziet, hangt niet af van de boom, maar van het seizoen en het aantal uren zon. Dus zoek je niet gek, je kan ook limoenen gebruiken of een mengeling van limoen en citroen.

Nodig (voor 4):

- 24 oesters
- 1 teentje look
- 1,5 kg bergzout (korrelzout)
- 2 groene citroenen of een alternatief
- 100 gram goede boter uit de ijskast
- een busseltje peterselie
- zout en peper
- een oestermes

Doen:

We beginnen met de oesters open te steken. Dat lijkt een hachelijke onderneming, maar met de juiste techniek komt het goed. Je vindt op het web talloze tutorials. En oefening baart kunst! Wikkel een hand (de linker als je rechtshandig bent of andersom) in een keukenhanddoek. Je kan ook een speciale oesterhandschoen gebruiken of een ovenwant. Leg een oester in die hand met de platte kant naar boven. Zet de punt van het oestermes onder de punt van de oester, net tussen de twee schelphelften. Wiebel het oestermes naar binnen tot je een klik hoort. Dan is de oester open. Snijd de sluitspier over en maak de bovenkant los. Vang al het oestervocht op in een kommetje en snijd de oester los uit de onderste schelp. Houd de oesters apart. Bewaar de onderste schelp. Doe dit voor alle oesters.

Neem een pannetje en een fijn zeefje. Giet het oestervocht door de zeef in het pannetje. Pel het teentje look en doe het bij het oestervocht in het pannetje. Laat inkoken tot een derde. Was ondertussen de onderste schelpen. Maak een bedje van het bergzout op een bakplaat en leg daar de schelpen op. Vul elke schelp met een oester. Rasp hier voorzichtig de schil van de citroenen over. Zorg dat je geen wit mee hebt, want dat smaakt bitter.

Zet de ovengrill op. Verwijder de look uit het pannetje. Snijd de boter in blokjes. Monteer het overgebleven oestervocht met de boter. Blijf voortdurend kloppen. Kruid met peper en zout naar smaak. Lepel een eetlepel van die saus over elke oester. Zet de bakplaat onder de hete grill voor 2-3 minuten tot de oesters een beetje bruin zien. Decoreer met de peterselie en serveer onmiddellijk!

Zo, een heerlijk hapje om het nieuwe jaar te beginnen!